

Zbierka súdnych rozhodnutí

Spojené veci C-609/17 a C-610/17

Terveys- ja sosiaalialan neuvottelujärjestö (TSN) ry

proti

Hyvinvointialan liitto ry

a

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

proti

Satamaoperaattorit ry

(návrhy na začatie prejudiciálneho konania, ktoré podal Työtuomioistuin)

Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 19. novembra 2019

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálna politika – Článok 153 ZFEÚ – Minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času – Smernica 2003/88/ES – Článok 7 – Právo na platenú dovolenku za kalendárny rok v trvaní najmenej štyroch týždňov – Článok 15 – Vnútroštátne ustanovenia a kolektívne zmluvy, ktoré sú priaznivejšie pre ochranu bezpečnosti a zdravia pracovníkov – Pracovníci, ktorí sú práceneschopní počas obdobia čerpania platenej dovolenky za kalendárny rok z dôvodu choroby – Odmietnutie prevodu tejto dovolenky, keď neuskutočnenie prevodu nekráti skutočnú dĺžku platenej dovolenky za kalendárny rok pod štyri týždne – Článok 31 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie – Neuplatniteľnosť v prípade nevykonávania práva Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty základných práv“

1. *Sociálna politika – Bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov – Organizácia pracovného času – Právo na platenú dovolenku za kalendárny rok – Vnútroštátna právna úprava, ktorá priznáva dni platenej dovolenky za kalendárny rok nad rámec minimálnej doby štyroch týždňov stanovenej smernicou 2003/88 – Nemožnosť prevodu týchto dodatočných dní dovolenky z dôvodu choroby – Prípustnosť*
[Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88, článok 1 ods. 1, článok 1 ods. 2 písm. a), článok 7 ods. 1 a článok 15]

(pozri body 33 – 36, 39, 40, bod 1 výroku)

2. *Základné práva – Charta základných práv Európskej únie – Pôsobnosť – Vykonávanie práva Únie – Vnútroštátna právna úprava, ktorá priznáva dni platenej dovolenky za kalendárny rok nad rámec minimálnej doby štyroch týždňov stanovenej smernicou 2003/88 a vylučuje prevod týchto dodatočných dní dovolenky z dôvodu choroby – Vnútroštátna právna úprava spadajúca do výkonu právomoci, ktorú si členské štáty ponechali, a nespádajúca do pôsobnosti smernice – Nevykonávanie práva Únie* [Článok 2 ods. 2, článok 4 ods. 2 písm. b) a článok 153 ZFEÚ; Charta základných práv Európskej únie, článok 31 ods. 2 a článok 51; smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88, odôvodnenie 2 a článok 7 ods. 1 a článok 15]

(pozri body 42 – 55, bod 2 výroku)

Zhrnutie

Členský štát môže vylúčiť prevod dní platenej dovolenky za kalendárny rok z dôvodu choroby, keď tieto dni prekračujú minimálnu dobu štyroch týždňov vyžadovaných smernicou 2003/88

V rozsudku TSN a AKT (spojené veci C-609/17 a C-610/17) z 19. novembra 2019 Súdny dvor vo veľkej komore rozhodol, že článok 7 ods. 1 smernice 2003/88¹, ktorý zakotvuje právo na platenú dovolenku za kalendárny rok v trvaní minimálne štyroch týždňov, nebráni vnútroštátnym právnym predpisom a kolektívnym zmluvám, ktoré priznávajú dni platenej dovolenky za kalendárny rok nad rámec tejto minimálnej doby, avšak vylučujú prevod týchto dní dovolenky z dôvodu choroby. Súdny dvor ďalej rozhodol, že článok 31 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), ktorý upravuje najmä právo každého pracovníka na každoročnú platenú dovolenku, sa v prípade takých vnútroštátnych právnych predpisov a kolektívnych zmlúv neuplatní.

Každá z vecí prejednávaných na vnútroštátnom súde sa týka pracovníka, ktorý mal na základe kolektívnej zmluvy uplatniteľnej v odvetví jeho činnosti nárok na platenú dovolenku za kalendárny rok nad rámec minimálnej doby štyroch týždňov stanovenej smernicou 2003/88, a to sedem týždňov (vec C-609/17) a päť týždňov (vec C-610/17). Vzhľadom na to, že títo pracovníci boli práceneschopní z dôvodu choroby počas čerpania platenej dovolenky za kalendárny rok, požiadali svojich príslušných zamestnávateľov o prevod časti dovolenky za kalendárny rok, ktorú nemohli čerpať. Ich zamestnávatelia však tieto žiadosti zamietli v rozsahu, v akom sa týkali časti nároku na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktorá presahuje minimálnu dobu štyroch týždňov stanovenú v smernici 2003/88.

Po prvé, pokiaľ ide o smernicu 2003/88, Súdny dvor pripomenul, že táto smernica nebráni vnútroštátnym ustanoveniam priznávajúcim právo na platenú dovolenku za kalendárny rok dlhšiu ako štyri týždne stanovené v článku 7 ods. 1 tejto smernice. V takom prípade však nie sú nároky na platenú dovolenku za kalendárny rok nad rámec tejto minimálnej doby upravené touto smernicou, ale vnútroštátnym právom, najmä pokiaľ ide o podmienky priznania a zániku týchto dodatočných dní dovolenky. Súdny dvor preto dospel k záveru, že členské štáty majú možnosť upraviť alebo neupraviť také právo na prevod všetkých týchto dodatočných dní dovolenky alebo ich časti, keď bol pracovník počas doby dovolenky za kalendárny rok práceneschopný z dôvodu choroby, za predpokladu, že právo na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktoré pracovník skutočne má, stále predstavuje minimálnu dobu štyroch týždňov zaručenú smernicou 2003/88.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (Ú. v. EÚ L 299, 2003, s. 9; Mim. vyd. 05/004, s. 381).

Po druhé, pokiaľ ide o Chartu, ktorej pôsobnosť je vymedzená v jej článku 51 ods. 1, Súdny dvor najprv uviedol, že pokiaľ ide o konanie členských štátov, sú ustanovenia Charty určené len pre tieto členské štáty, ak vykonávajú právo Únie. Konštatoval pritom, že členský štát tým, že prijme vnútroštátne právne predpisy alebo umožní vyjednávanie kolektívnych zmlúv, ktoré priznávajú dni platenej dovolenky za kalendárny rok nad rámec minimálnej doby štyroch týždňov, ktorú zaručuje smernica 2003/88, avšak vylučujú prevod týchto dní z dôvodu choroby, nevykonáva túto smernicu v zmysle článku 51 ods. 1 Charty, keďže Charta, konkrétne jej článok 31 ods. 2, sa neuplatní.

V tejto súvislosti Súdny dvor najmä zdôraznil, že smernica 2003/88, ktorá bola prijatá na základe článku 137 ods. 2 ES, teraz článku 153 ods. 2 ZFEÚ, sa obmedzuje na stanovenie minimálnych požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pre organizáciu pracovného času. Podľa článku 153 ods. 4 ZFEÚ takéto minimálne požiadavky nesmú členskému štátu brániť v tom, aby si ponechal alebo zaviedol prísnejšie ochranné opatrenia zlučiteľné so Zmluvami. Členské štáty tak majú pri výkone právomoci, ktorú si v oblasti sociálnej politiky ponechali, voľnosť prijať také normy, ktoré sú prísnejšie než normy, ktoré sú predmetom zásahu normotvorcu Únie, za predpokladu, že nespochybňujú súdržnosť uvedeného zásahu.

Súdny dvor tak konštatoval, že keď členské štáty priznajú alebo umožnia sociálnym partnerom priznať práva na platenú dovolenku za kalendárny rok nad rámec minimálnej doby štyroch týždňov stanovenej v smernici 2003/88, spadajú takéto práva alebo podmienky ich prípadného prevodu v prípade choroby, ku ktorej došlo počas dovolenky, do výkonu právomoci, ktorú si členské štáty ponechali, a nie sú upravené uvedenou smernicou. Keď však ustanovenia práva Únie v danej oblasti neupravujú určitý aspekt a neukladajú členským štátom v súvislosti s danou situáciou žiadnu osobitnú povinnosť, vnútroštátna právna úprava, ktorú prijme členský štát, pokiaľ ide o tento aspekt, nepatrí do pôsobnosti Charty.